

ВІСТІ

« LES NOUVELLES »
ORGANE DU COMITE UKRAINIEN
DE SECOURS EN BELGIE a. s. b. l.

MENSUEL

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО
ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ
В БЕЛЬГІЇ

МІСЯЧНИК

Адреса Редакції — Adresse : 72, Bd Charlemagne, Bruxelles — Tél. 34.04.82 — C.C.P. 7503.48

Рік XIV — № 2 (218)

Брюссель, дня 18 лютого 1959 р. — Bruxelles, le 18 février 1959.

Ціна : 5,00 фр.

НІБИ СНИТЬСЯ...

Ніби сниться : заквітчана площа,
Ріки прапорів, море голів,
І та пісня — з усіх найдорожча,
І те серце, роздзвонене знов.

І нараз все затихло, як камінь,
Тільки сонце на кожнім лиці,
Перед нами не впрями вінками,
Але криси, багнети... стрільці!

Ніби сниться : Бескид, снігові,
Темні бори, розбиті хати,
І розгублені в зворах надії,
І хрести, і хрести, і хрести...

А там наступ, усміхнені гори,
Понад нами весела сторіч,
І нечвана пісня бадьора
Про червону калину і Січ.

Ніби сниться : Збруч річка глибока,
Пшениці і вишневі сади,
І країна далека, широка,
І ряди, і ряди, і ряди...

Роман Купчинський

(1569 р.) та особливо Брестської (1596 р.) уній приводить до поступового витіснення „руської” мови з державних та приватних канцелярій і заміни її мовами латинською та польською”.

КУЛЬТУРНО - ОСВІТНА ПРАЦЯ ФІЛІЇ в 1958 році.

Культурно-освітня діяльність з уваги на брак місцевих пуртків була незначна і обмежувалась до відзначення національних роковин і свят. Того рода імпрез відбуло в 10-ох філіях, щі звітують : 31 — Шарлеруа — 10, Тамін — 6, Звартберг — 5, Ватерсхей — 4, Вам — 3, Ля Лювіер — 2. В імпрезах брали звичайно участь, як виконавці діти „Рідної школи” і Юнацтва СУМ-у.

Шкільництво є zorganizоване під керівництвом УНОТ і при співпраці УДК. Ведеться 9 Рідних шкіл, що охоплюють 152 дітей : Льеж — 36 (о. кан. Г. Фуханчик), Вам і Тертре — 27 (о. прот. І. Бачинський, Г. Бойко), Ватерсхей — 22 (о. А. Рижак), Шарлеруа — 18 (о. рад. І. Кіт), Ля Лювіер — 17 (о. Б. Курилас, Ф. Михайлишин), Звартберг — 14 (о. А. Рижак), Тамін — 10 (о. рад. І. Кіт), Ейзден — 8 (инж. К. Гайдамаха.)

РУХЛИВЕ ШАРЛЕРУА

Щороку в часі Різдва́них свят група членів СУМ-у при Осередку Шарлеруа ходить з колядою по українських родинах та збирає „колядку” на потреби „Рідної Школи — УНОТ-у” та юнацтва СУМ-у в Бельгії.

Такі відвідини так гарно закріпились тими рідними звичаями, винесеними з Рідних земель, що громадянство на нашому терені само ласкаво запрошує колядників відвідувати їх з колядою. Хоч наш терен великий і наші люди по нім порозкидані, цьогорічна коляда була перевелена, що треба підчеркнути, найкраще за всі роки. Сталось це завдяки нашому парохіві о. рад. Іванові Котові, що підшукав нам до диспозиції авто в яке легко змістилося 8-ох колядників, майже безкоштовне та ще до того з відповідним шофером.

В такий спосіб ми мали змогу відвідати майже усі наші родини. За два пополу́дні відвідано понад 50-ть домів. Труд колядників стрінув високу оцінку. Кожна родина прийняла нас гостинно і з радістю. Колядники тим більше підбадьорені не жаліли співати для господарів, навіть по кілька колядок.

Мило згадати, що час цього небуденного Свята Різдва Христового громадянство високо цинить : з сірою в серці святкує його побожно й врочисто, і щі святкування залишуться довго в пам'яті Української Громади в Шарлеруа...

В неділю 25 січня ц. р. в залі Сестер відбулась святотчна академія, присвячена роковинам Соборности й Незалежности України та бою під Крутами.

Відкриття святкування довершив голова місцевої філії УДК п. Гензелевич І. вступним словом, по яким вшановано пам'ять поляглих борців за волю України однохви́сткою мовчанкою. Описала група співаків відповідала пісню : „О, Україно...” а по ній слідував реферат п. Сороки присвячений великим роковинам.

Дуже гарне вражіння зробили пописи шкільних дітей, що ходять до Рідної Школи й гарно виховуються. Вони вміло декламували

й ще краще співали. Деклямації виконали Ковальчук Олег, Гаврилик Борис, Духнич Ліда, Зінко Марія, Рап Іаня, Чепак Євген, Гатала Оксана, Лихопуд Люба, Вистовська Люба і Вистовський Роман. Маленькі виконавці одержали за свою працю признание рясними оплесками присутніх.

Кінцево слово виголосив о. рад. Кіт і звернув в нім багато уваги на виховання нашої молоді. Шановний бесідник підкреслив, що будемо мати повні успіхи лише тоді, коли і батьки будуть помагати Рідній Школі : посила́тимуть дітей до українських шкіл, гуртків, на українські імпрези. Свято закінчено гимном : „Ще не вмерла Україна.”

Після академії усі учасники пішли на св. Літургію до місцевої Базиліки св. Христофора. Це була неділя спільних молитов за переслідувану Христову Церкву й за об'єднання Церков. Парох міста Шарлеруа запросив о. рад. Кота проповідувати в цій базиліці для бельгійців на французькій мові та відправити св. Літургію. О. рад. Кіт проповідував оттак через шість разів, і його проповіді вислухало понад 2000 вірних. Проповідь була зворушлива і вміло опрацьована. У ній згадано всі Церкви за залізною заслоною, а головню нашу Церкву, що найбільше потерпіла від безбожницького наїзду. Він згадав наших страдальних Владик, священників та весь український нарід, який по сьогоднішній день змагається в нерівній боротьбі за свою повну незалежність і соборність.

Вечером о годині 6-тій була відправлена св. Літургія, в наміренні переслідуваної Церкви і нашого многострадального народу. Співав місцевий хор під управою п. Сороки. Базиліка була переповнена вірними. Було понад тисячу осіб. Бельгійці брали участь в св. Літургії зі захопленням. О. кан. Самей стояв при мікрофоні і давав пояснення у французькій мові для вірних. До прийняття св. Тайн приступило стільки вірних, що аж двох бельгійських священників пішли помагати. Але тут розвинулась цікава ситуація. Вірні бельгійці не пішли до своїх отців, а зачерго вичували св. Причасття від українця. Нам мило було чути після Служби Божої слова подиву й гратуляції.

А. Чепак.

ТИЖДЕНЬ МОЛИТВИ ЗА З'ЄДИНЕННЯ ЦЕРКОВ — БРЮССЕЛЬ

Парохія св. Якова в Брюсселі, якої гарна церква знаходиться в центрі міста коло королівської палати, влаштувала Службу Божу в східному обряді, що відбулася в неділю 18 січня. Щоб показати своїм парохіянам багатство нашого обряду, о. Парох запросив Візантійський хор з Утрехту під керівництвом д-ра М. Антоновича. О 6-ій год. ввечером церкву виповнило бельгійці та поодинокі українці, що мешкають в Брюсселі. Службу Божу відправив о. Мітр. Я. Перрідон, Ген. Вікарій А. В. на Бенелюкс. Багато учасників приступили до св. Причасття.

Протягом півтора години присутні любувалися нашим обрядом, чудовим співом цього репрезентативного хору, зложеного з голляндців, що під провідом д-ра М. Антоновича вже від ряду літ пропагує наш церковний спів та українську пісню взагалі.

Під час Богослуження один з священників давав пояснення відносно поодиноких частин Служби Божої.

Учасник.

ВІДКРИТТЯ В ВІСЬЛИЦІ КОЛО КРАКОВА

Варшавська „Наша Культура” за жовтень 1958 р. подає, що в рамках посилення досліджень над початками польської держави, зроблено інтересні археологічні розкопки. До найцікавіших досягнень належить відкриття в Вісьлиці біля Кракова фундаментів церкви східнього обряду під назвою св. Кирила і Мефодія з IX століття. Кидає це додаткове світло на початок християнства в Польщі і в Західній Україні.

ПРАВДУ МУСЯТЬ ПРИЗНАТИ

В Київському літературному журналі „Дніпро” ч. 9, за вересень ц. р. знаходимо в статті „Слов'янські мови та їх взаємозв'язки” такі вислови :

„...Стара українська літературна мова до середини XVI. ст. була, можна сказати, мовою міжнародньою. „Руська” (в своїй основі, залежно від території, білоруська чи українська) мова була офіційно узаконена як мова державна в Литовському князівстві. У збірнику законів цієї країни, так званому Литовському статуті, написано „руською” мовою, спеціально застерезується : „А писар земський маєть по руску літерами і слови рускими всилісті, віписі і позві писати, а не иншим езїком і слові” (1588 р.). У Молдавському князівстві державною мовою була також „руська”, в своїй основі українська мова. „Руською” мовою складалися договори між польськими королями, молдавськими господарями, литовськими, українськими та білоруськими князями, німецькими купцями тощо, польські королі видавали документи, які стосувалися українських та білоруських справ. Цікаво згадати, що іноземці Руссю довгий час називали тільки українські та білоруські землі, російську державу вони називали Московія, Московське царство, а росіяни — москвітими, москалями. Лише посилення польського гніту після Люблінської